

bre caigut tothom en fa de llenya. La desgràcia dels uns enlaira els altres.

Senyors, no vull profunditzar més la fredor dels números; precisament necessitem caliu de *bons accions* i *bones voluntats*. Per això crec que el problema de la tuberculosi és un problema social, científic, econòmic i col·lectiu, i en dir col·lectiu, vull dir *Mutualista*.

Aspecte actual del tractament de la tuberculosi

No tot, però, han d'ésser negrors en l'esdevenidor dels tuberculosos. Podem afirmar, sense por d'ésser desmentits, que la tuberculosi pulmonar és *curable*. Sí, senyors. Actualment comptem amb la Sanocrisina, la qual, associada a la cura de repòs, alimentació reparadora i heliteràpia, pot curar la tuberculosi. Solament no té indicació en les formes fibroses i quan les lesions són bilaterals, amb gran destrucció de teixit pulmonar. I aquest fet queda constatat pels resultats obtinguts per la Sanocrisina en les següents Escoles de Medicina d'Europa: la danesa, representada pels doctors Moolgrat i Kemplerer; l'alemanya pels Drs. Gravessen i Faber; l'anglesa pel Dr. Eliot; la francesa pels Drs. Sergent i Permin, i la txeco-eslovaca pel Dr. Eremi. Les estadístiques que aportaren de 627 casos, foren de 600 curacions. I aquests resultats han estat controlats i comprovats particularment per l'eminentíssim tisiòleg català doctor Sayé, de fama mundial.

La tècnica d'aplicació de la Sanocrisina, és fàcil, l'instrumental és senzill. Qualsevol metge, amb bona voluntat, pot fer-ho. Però això tan fàcil i senzill, en el nostre ambient és difícilíssim. Cada vegada que ho he intentat, he tingut d'abandonar-ho. Per què?

En primer lloc, per la desconfiança del malalt, i, en segon lloc, per la manca d'autoritat que té el metge damunt del pacient. Això, sumat a aquell principi tan equivocacat, i, desgraciadament, tan estès, de què "el que poc costa, poc val", "metge barat, ciència barata", tot reunit, dóna per resultat el que cada dia veiem, el pelegrinatge dels pobres tuberculosos: al matí són visitats pel metge que tenen aconducat; a la tarda per l'especialista de Barcelona; de sis a vuit a un consultori de Mútua i, més tard, que el curander el curi d'espantat de pit. Total: desorientació completa. O com aquella malalta tuberculosa qui després d'anar

unes quantes centes de vegades a Barcelona, arriba a la meua visita amb una caverna com un puny. I, com a detall: tingueren de vendre's la caseta que tenien, i avui es troben sense casa, sense recursos i sense curació.

Aquests fets de parasitisme, no es troben dintre del mutualisme, i el dia que tingués de presenciari-ho, encara tinc dignitat i estimo prou la meua història professional per a rebelar-m'hi.

No haig d'insistir pintant l'odissea trista del malalt sense recursos; hem de recordar solament aquells cartells, situats en llocs visibles arreu de Barcelona, que representen una noia que acompanya un malalt a l'Hospital, i, en arribar a la porta, es troba amb un rètol que diu: *No hi ha llits*.

Perdudes les esperances i les il·lusions, allavors, en encarregar-nos nosaltres de la seva assistència, amb tota sinceritat haig de confessar el que passa. Metge econòmic—medicines cares, amb el ben entès que nosaltres solament repletem i no donem medicaments, ni aliment. L'únic que pot fer el metge, ja que curar és impossible, i alleujar-lo costa bastant. Solament li queda un recurs, semblar-li de flors i de paraules consoladores el camí del fossar.

L'única manera de solucionar aquest paorós problema, és la de recollir el tuberculós des de bon principi, a un Sanatori; allà el metge tindrà la *màxima autoritat sobre el malalt, podrà seguir-se un tractament apropiat, i la Ciència podrà eixir airosa*.

Però per a sostenir un sanatori es necessiten diners, i el pobre, d'on els ha de treure?

Per això el problema de la tuberculosi, és un problema mutualista. I així ho han resolt les nacions capdavanteres de la civilització. Com? Formant la *Mutualitat del Tuberculós*, solució que ja ha realitzat alguna entitat mutualista de Catalunya.

I aquest ha d'ésser un dels primers fruits que ha de donar la Federació de Germandats de Sabadell: fer el *Casal per al Tuberculós*.

No demano un palau, sinó una sala ben blanca, ben assolellada on hi càpiguen uns quants llits, on el tuberculós trobi la mateixa llibertat d'esperit del que està a casa seva, assistit afectuosament. on hi regni la pau i l'alegria, que són els millors bàlsams per l'esperit, perquè pugui cobejar totes les esperances. Què en fóra de bonic que cada malalt tingués la seva fada protectora, agermanant-se el